

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem Mgr. Václavem Trajerem v právní věci

žalobce: **V. S.**, narozený dne „X“, státní příslušnost Ukrajina, bytem „X“,
zastoupený advokátem JUDr. Petrem Novotným,
sídlem Slezská 36, 120 00 Praha 2,

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, Odbor azylové a migrační politiky,
sídlem Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7,

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 5. 2017, č. j. OAM-953/ZA-ZA11-ZA18-2016

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě prostřednictvím svého zástupce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 5. 2017, č. j. OAM-953/ZA-ZA11-ZA18-2016, Ev. č. ..., jímž bylo ve věci mezinárodní ochrany rozhodnuto tak, že se žalobci podle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, (dále jen „zákon o azylu“), tato ochrana neuděluje.

Žaloba

2. Žalobce v žalobě uvedl, že napadeným rozhodnutím žalovaného byl zkrácen na svých právech, neboť žalovaný nepostupoval v souladu se zákonem. Žalobce má za prokázané, že v jeho zemi původu probíhá dlouhodobý ozbrojený konflikt a v případě návratu do vlasti tak existuje důvodná obava ohrožení jeho života. K tomu žalobce doplnil, že v minulosti

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

byl pro své protivládní vyjádření udán a označen za separatistu. Žalobce se obává, že by ve své vlasti mohl být zabit jako osoba považovaná za protivládního aktivistu a separatistu. V této souvislosti žalobce odkázal na ust. 14a zákona o azylu, neboť se domnívá, že podmínky doplňkové ochrany splňuje.

3. Žalobce se domnívá, že splňuje podmínky pro poskytnutí mezinárodní ochrany podle ust. § 12 písm. b) zákona o azylu, neboť jím prezentované skutečnosti svědčí o tom, že byl ve své vlasti pronásledován pro uplatňování svých politických názorů, a to i s ohledem na probíhající ozbrojený konflikt. Žalobce poukázal na skutečnost, že se žalovaný dostatečně nevypořádal s možností, že v případě jeho návratu na Ukrajinu by mohl být zabit příslušníky ukrajinské armády, případně bývalými členy ATO, pro své protiukrajinské přesvědčení. V této souvislosti žalobce připomněl, že v roce 2016 bojovníci ATO vtrhli do Mukačeva v západní části Ukrajiny, kde následně došlo k výbuchům a terorizování místního obyvatelstva.
4. Žalobce se dále domnívá, že žalovaný porušil ust. § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“) neboť nezjistil stav věci způsobem, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a neopatřil si dostatečné množství podkladů pro své rozhodnutí, čímž porušil ust. § 50 odst. 3 správního řádu. Závěrem žalobce navrhl, aby soud rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Vyjádření žalovaného k žalobě

5. Žalovaný v písemném vyjádření k žalobě uvedl, že trvá na správnosti žalobou napadeného rozhodnutí a zároveň se nedomnívá, že by byl žalobce v průběhu správního řízení zkrácen na svých právech. Žalovaný poukázal na skutečnost, že žalobcem tvrzené skutečnosti nebyly prokázány a jako takové nemohou tudíž zpochybnit jím učiněné závěry v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí. Žalovaný trvá na tom, že postupoval v souladu se zákonem o azylu i jednotlivými ustanoveními správního řádu. Žalovaný je toho názoru, že zjistil stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, zabýval se všemi zjištěnými okolnostmi, v průběhu správního řízení plnil vůči žalobci poučovací povinnost, vyhodnotil žalobcem tvrzené důvody žádosti o udělení mezinárodní ochrany a to z hlediska všech forem ochrany, s ohledem na příběh žalobce a ve spojení s opatřenými podklady pro vydání rozhodnutí.
6. Žalovaný považuje námitky vznesené žalobcem za nekonkrétní a nedůvodné. Žalovaný podotkl, že z tvrzení samotného žalobce nevyplývá, že by vyvíjel politickou činnost či své názory projevoval veřejně jiným způsobem. Žalovanému je z úřední činnosti známo, jaká je v současné době bezpečnostní situace na Ukrajině, nicméně bezpečnostní situace v zemi původu není podle žalovaného důvodem pro udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný poukázal na skutečnost, že ozbrojený konflikt na Ukrajině vypukl v roce 2014, tedy v době, kdy žalobce pobýval na území České republiky již desátým rokem. V této době žalobce nepožádal o udělení mezinárodní ochrany a naopak ke konci roku 2015 Ukrajinu na jeden měsíc navštívil. Žalovaný z této skutečnosti dovodil, že žalobce své nyní deklarované obavy nepociťoval nijak intenzivně. V této souvislosti žalovaný odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 1. 2005, sp. zn. 3 Azs 119/2004 a ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008 - 81.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

7. Závěrem žalovaný uvedl, že se nedopustil žádné nezákonnosti při posuzování žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany a rozhodnutí bylo dle jeho názoru vydáno v souladu s právními předpisy České republiky, zejména se zákonem o azylu a správním řádem. S ohledem na uvedené proto žalovaný navrhl zamítnutí žaloby.

Jednání soudu

8. Právní zástupce žalobce přednesl při jednání soudu žalobu shodně jako v jejím písemném vyhotovení. Zdůraznil, že i nadále probíhá v území Ukrajiny ozbrojený vnitrostátní konflikt. V důsledku toho dochází k destabilizaci v celém státě. Poukázal na působení polovojenských organizací, a to i v západní části Ukrajiny. Uvedl, že s ohledem na kritická vyjádření žalobce mu dle právního zástupce v případě návratu na Ukrajinu hrozí ohrožení života či zdraví. Žalobce se obává postihu vězením či mučení. Právní zástupce trval na tom, že minimálně pro přiznání doplňkové ochrany v případě žalobce byly dány důvody. Dále právní zástupce žalobce uvedl, že žalobce požádal o mezinárodní ochranu v době trvání legálního pobytu na území České republiky. Zdůraznil, že postupem dle zákona o pobytu cizinců nemohl žalobce dosáhnout dalšího legálního pobytu na území České republiky s ohledem na existující pravomocné správní vyhoštění.
9. Pověřený pracovník žalovaného při tomto jednání odkázal na písemné vyjádření k podané žalobě. S odkazem na ustálenou judikaturu správních soudů pak zdůraznil, že situace na Ukrajině není považována za ohrožující pro občany Ukrajiny. Poukázal na skutečnost, že pro legalizaci pobytu slouží instituty zákona o pobytu cizinců. Uvedl, že žalobcovu žádost o mezinárodní ochranu považuje za účelovou. Dále pověřený pracovník poukázal na skutečnost, že žalobce navštěvoval Ukrajinu v době trvání vnitrostátního ozbrojeného konfliktu a svoji žádost o mezinárodní ochranu podal až po pravomocném rozhodnutí o správním vyhoštění v poslední den platnosti výjezdního příkazu. Rovněž poukázal na skutečnost, že žalobce opakovaně porušoval zákon upravující pobyt cizinců na území české republiky. Dle jeho názoru za takové situace není zákon o azylu příslušným k řešení pobytové situace žalobce.

Posouzení věci soudem

10. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení vedeném podle části třetí prvního dílu hlavy druhé zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ust. § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a ust. § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během patnáctidenní lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí dle ust. § 32 odst. 1 zákona o azylu. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle ust. § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.
11. Po přezkoumání skutkového a právního stavu dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

12. Ze správního spisu postoupeného žalovaným soud zjistil tyto podstatné skutečnosti. Dne 4. 11. 2016 podal žalobce žádost o udělení mezinárodní ochrany. V poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu jako důvod žádosti o azyl v České republice uvedl, že na konci roku 2015, když byl naposledy na Ukrajině, se s kamarády v hospodě bavili o situaci na Ukrajině. Žalobce řekl, že nechce do války, že nemá za koho bojovat. V březnu 2016 mu z Ukrajiny volal kamarád, který pracuje na policii, a řekl mu, že ho někdo udal a udělal z něho separatistu. Na Ukrajinu se nechce vrátit, mohou ho tam zabít nebo poslat do vězení. Zná podobné případy, kdy osoby zmizely a nikdo neví, kde se nyní nacházejí. Jiné důvody k podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany nemá. Dále uvedl, že není a nikdy nebyl členem žádné politické strany ani organizace.
13. V rámci pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany, který se uskutečnil dne 10. 11. 2016, žalobce uvedl, že se narodil a vyrůstal v obci Čudvy, v učení byl ve Lvovské oblasti, pak pracoval v Kyjevě. Po výkonu povinné vojenské služby, kterou absolvoval v Uzbekistánu, pracoval v Rivne a před příjezdem na území České republiky žil opět ve městě Čudvy. Žalobce uvedl, že je rozvedený, děti žijí u babičky, na Ukrajině žijí jeho sourozenci (tři sestry a jeden bratr). Pracoval jako jeřábník, ale špatně platili, a proto přicestoval do České republiky. Od roku 2004 pracoval nepřetržitě na území České republiky, na Ukrajinu jezdil na návštěvy. Na otázku, co přesně řekl na konci roku 2015 v hospodě, odpověděl, že na Ukrajině je špatně, že ji vláda rozkradla. Prostě mluvil proti vládě. Říkal to celé jejich partě. Již dříve se o tom bavili, ale to ho nikdo neudal. Kamarád mu začátkem března 2016 volal, že ho udali za tu hospodu, že z něj udělali separatistu, a když se vrátí, chytí ho, a kdo ví, co mu udělají. Na otázku, zda má se státními orgány na Ukrajině problémy odpověděl, že v roce 2002 koupil kradený motor, ale žádný trest za to nedostal. Povolávací rozkaz mu byl zaslán, ale nepřevzal ho. K náhlým zmizením osob vypověděl, že v okolí, kde na Ukrajině pobýval, zmizelo pár lidí, kteří si stěžovali na vládu, někdo je udal. O těchto případech se dozvěděl na konci roku 2015 při své poslední návštěvě Ukrajiny. Před podáním žádosti o udělení mezinárodní ochrany pobýval na území České republiky legálně na udělené vízum. K výjezdnímu příkazu s platností od 26. 10. 2016 do 4. 11. 2016 uvedl, že měl povolení k práci na stavbě v Praze, ale pracoval v kamenolomu v Chraberce, proto mu bylo uloženo správní vyhoštění. Žádost o mezinárodní ochranu podal až 4. 11. 2016, protože si musel vyřídit nějaké věci a nevěděl, co s ním bude. V řízení o správním vyhoštění nesdělil, že byl v březnu 2016 udán, protože to ještě nevěděl. Po zjištění, že byl na Ukrajině udán, nepodal žádost o mezinárodní ochranu, protože měl ještě platné vízum. Do jiné části Ukrajiny se přestěhovat nemůže, je to stále Ukrajina a mohli by ho zabít nebo poslat do vězení.
14. Součástí spisového materiálu je nájemní smlouva ze dne 2. 11. 2016 předložená žalobcem. Z nájemní smlouvy soud zjistil, že se jedná o pronájem bytu v „X“, smlouva je uzavřena na dobu určitou s platností od 2. 11. 2016 do 1. 11. 2017 a nájemné činí 2.000,- Kč včetně poplatku za služby (voda, plyn, topení, osvětlení, ...).
15. Z rejstříku evidence osob bylo zjištěno, že dne 8. 8. 2016 bylo vydáno rozhodnutí o správním vyhoštění žalobce. Podaná žaloba proti rozhodnutí o správním vyhoštění byla zamítnuta. Rozhodnutí nabylo právní moci dne 25. 10. 2016.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

16. Ze spisového materiálu rovněž vyplynulo, že si žalovaný před rozhodnutím ve věci vyžádal zprávu Amnesty International duben 2016, obsahující informace o rozsudcích smrti a popravách v roce 2015, zprávu organizace Freedom House ze dne 27. 3. 2017 o svobodě ve světě 2017 – Ukrajina, informaci Ministerstva zahraničních věcí České republiky ze dne 3. 6. 2016, č. j. 103518/2016-LPTP o situaci neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu a po dlouhodobém pobytu v zahraničí po návratu do vlasti a ze dne 25. 7. 2016, č. j. 107283/2016-LPTP o možnosti podat stížnost proti postupu příslušníků policejních orgánů či jiných orgánů státní moci, informaci Ministerstva vnitra České republiky, odboru azylové a migrační politiky, ze dne 24. 11. 2016, v níž je zpracovaná politická a bezpečnostní situace na Ukrajině, vojenská služba a možnost přestěhování se v rámci území Ukrajiny a zprávu ČTK – Země bývalého SSSR (Ukrajina, Rusko, prezident, armáda) s názvem: Na východě Ukrajiny už nejsou podle Porošenka mobilizováni vojáci.
17. Dle ust. § 12 písm. b) zákona o azylu se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.
18. Dle ust. § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Dle odst. 2 se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje
- a) uložení nebo vykonání trestu smrti,
 - b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu,
 - c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo
 - d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.
19. Soud se nejprve zabýval námitkou, jež má dle žalobce spočívat zejména ve skutečnosti, že se žalovaný dostatečně nevypořádal se zjištěným skutkovým stavem, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a nepřihlédl ke všem rozhodným okolnostem.
20. Jak vyplynulo z předloženého správního spisu a napadeného rozhodnutí, žalovaný v rámci své úvahy vycházel zejména z informací poskytnutých žalobcem v samotné žádosti o udělení azylu, v protokolu o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany a jeho písemného vyjádření k podkladům pro rozhodnutí. Z uvedených listin je zřejmé, že žalobce o azyl požádal zejména z obavy z možného uložení trestu za jeho výroky o politické situaci na Ukrajině, obavy z probíhajícího ozbrojeného konfliktu na Ukrajině a odvodu do armády. K tomu soud dodává, že v České republice žalobce žil a pracoval rovněž z ekonomických důvodů. Žalovaný si proto mimo jiné jako podklad svého Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

rozhodnutí vyžádal zprávu Amnesty International obsahující informace o rozsudcích smrti a popravách na Ukrajině v roce 2015, zprávu organizace Freedom House, informaci Ministerstva zahraničních věcí České republiky o situaci neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu a po dlouhodobém pobytu v zahraničí po návratu do vlasti a o možnosti podat stížnost proti postupu příslušníků policejních orgánů či jiných orgánů státní moci, informaci Ministerstva vnitra České republiky, odboru azylové a migrační politiky o politické a bezpečnostní situaci na Ukrajině, vojenské službě a možnosti přestěhování se v rámci území Ukrajiny a zprávu ČTK – Země bývalého SSSR. V napadeném rozhodnutí se pak zabýval jednotlivými předpoklady udělení mezinárodní ochrany a doplňkové ochrany dle ust. § 12 - § 14b zákona o azylu, kdy postupným vyloučením jednotlivých zákonných důvodů dospěl k závěru, že uvedené podmínky žalobce nesplňuje.

21. Zjištěný skutkový stav je nutno dle soudu posoudit jako dostatečný, neboť žalovaný si obstaral dostatek podkladů pro rozhodnutí, důkazy vyhodnotil a v napadeném rozhodnutí podrobně rozvedl, z jakých důvodů žalobci mezinárodní ochranu nepřiznal, jakož i z jakých podkladů při své úvaze vycházel. Soud hodnotí zjištěný skutkový stav za dostatečný a z uvedeného důvodu považuje žalobcem vznesenou námitku za nedůvodnou. Pro úplnost soud podotýká, že poukaz na jednání polovojenských jednotek na Ukrajině provedl žalobce až v samotné správní žalobě, přestože mu nic nebránilo v uplatnění této skutečnosti již v rámci správního řízení.
22. Žalobce uvedl, že v případě návratu na Ukrajinu mu hrozí potrestání za výroky o politické situaci na Ukrajině či přímo ohrožení jeho života. Na tomto místě soud podotýká, že cílem azylového řízení je prokázat v konkrétně řešené věci existenci zákonných podmínek pro udělení azylu a existenci či neexistenci překážek vycestování cizince.
23. Co se týče obavy z potrestání za výroky o politické situaci na Ukrajině, soud uvádí, že žalovaný v napadeném rozhodnutí podrobně rozebral, že dle vlastního tvrzení žalobce nikdy nebyl členem žádné politické strany ani jiné organizace, s ukrajinskými orgány neměl žádné potíže, pouze uvedl, že v roce 2002 koupil kradený motor, ale potrestán nebyl, a rovněž neuvedl, že by se jakkoliv veřejně či politicky angažoval. Z Ukrajiny žalobce v roce 2004 odcestoval z ekonomických důvodů. Žalovaný v žalobou napadeném rozhodnutí objasnil, že o udání za žalobcovy výroky o politické situaci na Ukrajině a neochotě bojovat za svou rodnou zemi, tedy o jeho označení za separatistu, se dozvěděl pouze nepřímou (informace od kamaráda, jehož kamarád pracuje u policie), a tedy nebyl policejními ani jinými ukrajinskými orgány kontaktován v souvislosti s vyjádřením učiněným v hospodě při popíjení s kamarády. Žalovaný vyhodnotil, že obava žalobce ze zabití, zmizení či uvěznění za vyřčené výroky nedosahuje intenzity pronásledování, jak ji definuje ust. § 12 písm. b) zákona o azylu. S jeho názorem nelze než souhlasit. To ostatně vyplývá i z konstantní judikatury soudů, například Nejvyšší správní soud obdobný závěr vyslovil v rozsudku ze dne 19. 10. 2006, sp. zn. 3 Azs 50/2006 (dostupném též na www.nssoud.cz), jehož částečnou citaci uvedl žalobce v žalobě.
24. Soud vycházel dále ze závěrů učiněných v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 4. 2012, č. j. 7 Azs 9/2012 - 46 (dostupném též na www.nssoud.cz), v němž je uvedeno, že: „Hrozbu pronásledování nevytváří sama o sobě skutečnost, že proti žadateli o Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

udělení mezinárodní ochrany může být v zemi původu zahájeno, nebo dokonce již bylo zahájeno, trestní stíhání v právním a institucionálním prostředí nedosahujícím běžné úrovně západních právních států. Takový komfort v poskytování azylové ochrany je totiž nemyslitelný, neboť by v podstatě znamenal, že každému trestně stíhanému v zemích, kde úroveň ochrany lidských práv nedosahuje západních standardů, má být poskytnut azyl. Azyl je však, jak již opakovaně judikoval Nejvyšší správní soud, institutem výjimečným, majícím chránit před pouze závažným porušováním lidských práv ze zákonem stanovených důvodů (k minimální intenzitě útrap, jež mohou být azylově relevantní, viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 10. 2006, č. j. 2 Azs 66/2006 - 52, č. 1066/2007 Sb. NSS). Mezinárodní ochrana jako právní institut není nástrojem pro vyhnutí se snášení negativních důsledků trestního stíhání v zemi původu (srov. usnesení Ústavního soudu ze dne 15. 3. 2004, sp. zn. IV. ÚS 12/04). Hrozba trestního stíhání či již zahájené stíhání tak může být sama o sobě azylově relevantní jen v omezeném okruhu případů, a to tehdy, když osobě, jež je jí ohrožena, v souvislosti s tím hrozí skutečně zásadní fyzické či psychické útrapy či dokonce smrt již jen z důvodu, že v zemi původu takové následky trestního stíhání pravidelně (tj. ve významné části případů) nastávají, tj. jsou přiměřeně pravděpodobné. Dále tomu může být v případech, kdy je z konkrétních skutečností patrné, že u žadatele se okolnosti jeho stíhání či možného stíhání v nežádoucím směru významně a s velmi tíživými důsledky pro sféru jeho základních práv vymykají obvyklým standardům země původu. Např. proto, že stíhání je vedeno z účelových politických důvodů či proto, aby zastrašilo, umlčelo či jinak nelegitimně ovlivnilo stíhaného nebo jej připravilo o majetek, případně zničilo jeho společenské postavení, přičemž prostředky k nápravě takto účelového trestního stíhání a na ochranu stíhaného v zemi původu nejsou k dispozici či jsou neúčinné. Azylově relevantním důvodem proto většinou nebudou excesy při vyšetřování, a to zpravidla ani dějí-li se opakovaně, nejsou-li vedeny zlovolným záměrem, či obecně tvrdá praxe orgánů trestní spravedlnosti, nedosahuje-li nelidských rozměrů.“ Jak tedy správně dovodil žalovaný, obava z potrestání sama o sobě ještě odůvodněné obavy z pronásledování ve smyslu ust. § 12 zákona o azylu nezakládá.

25. K obavě, že po návratu do své vlasti, by mu hrozila smrt či zmizení, neboť byl za své výroky o politické situaci na Ukrajině označen za separatistu, soud uvádí, že k pronásledování osoby žalobce dosud nedošlo, neboť žalobce Ukrajinu po svých výrocích na konci roku 2015 již nenavštívil. Policejními ani jinými ukrajinskými orgány v této souvislosti nebyl kontaktován, a proto se o svém označení za separatistu dozvěděl toliko nepřímou. Žalovaný v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí rovněž konstatoval, že v souvislosti s ohrožením života se žalobce vyjádřil prostřednictvím svého zástupce dne 4. 5. 2017, kdy uvedl obavu z ozbrojeného konfliktu a s ním souvisejícího ohrožení svého života. Žalovaný při vyhodnocování této obavy v žalobou napadeném rozhodnutí poukázal na zprávu Freedom House, jenž je součástí správního spisu, podle níž ukrajinská Ústava zaručuje svobodu slova a projevu. Dále se zmiňuje o pluralitě a otevřenosti médií při kritizování vlády a o zastrašování, kterému někteří novináři čelili. Nicméně žalobce sám neuváděl, že by na Ukrajině pracoval jako novinář. Žalovaný dále vycházel z informace Ministerstva vnitra České republiky politiky o politické a bezpečnostní situaci na Ukrajině, která se se svými závěry shoduje se závěry organizace Freedom House.
26. Soud konstatuje, že pokud žalobce nabytí dojmu, že příslušníci policejních orgánů jednají v rozporu se zákonem, existují na Ukrajině ochranné prostředky, kterých žalobce doposud nevyužil. Z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu totiž ze situace, kdy žadatel nevyužil v zemi původu všechny prostředky, které jsou mu poskytnuty k ochraně jeho Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

práv a svod, nelze učinit závěr o neposkytnutí takové ochrany (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, sp. zn. 6 Azs 8/2003). Navíc ze zprávy Amnesty International duben 2016 vyplývá, že Ukrajina zrušila trest smrti pro všechny trestné činy.

27. K námitce žalobce ohledně neudělení azylu podle ust. § 12 písm. b) zákona o soud uvádí, že v daném případě žalobce neuvedl žádné relevantní skutečnosti, jež by nasvědčovaly závěru, že by byl příslušníkem určité sociální skupiny, jež je pronásledována za svou příslušnost, názory či přesvědčení, a proto žalovaný správně vyhodnotil, že žalobce nemá pro udělení mezinárodní ochrany z uvedeného důvodu nárok. Žalovaný se v žalobou napadeném rozhodnutí na stranách 4 až 13 podrobně zabýval důvody, pro které žalobci mezinárodní ochranu neudělil. Žalobce sice v žalobě uvedl, že má obavu o svůj život a potrestání pro výroky o politické situaci na Ukrajině, nicméně v protokolu o poskytnutí údajů k žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 10. 11. 2016 uvedl, že není členem politické strany ani jiné organizace. Veřejně aktivní nebyl, ani se politicky nijak veřejně neangažoval. Lze tak přisvědčit názoru žalovaného, když odůvodněný strach z pronásledování pro zastávání určitých politických názorů u žalobce neshledal.
28. Žalobce jako azylový důvod uvedl obavu z nutnosti narukovat do armády a obavu z následného nasazení v oblasti bojů s nebezpečím smrti.
29. Co se týče obavy z nasazení do bojů v občanské válce proti separatistickým regionům na východě Ukrajiny, soud uvádí, že žalovaný v napadeném rozhodnutí podrobně rozebral základní povinnosti občanů k vlastnímu státu týkající se výkonu vojenské služby, i mezinárodní náhled na tuto problematiku, a to na straně 13 napadeného rozhodnutí. S jeho názorem nelze než souhlasit. Branná povinnost patří k nejzákladnějším závazkům příslušníků jednotlivých států, přičemž požadování jejího výkonu nelze obecně považovat za azylově relevantní důvod. To ostatně vyplývá i z konstantní judikatury soudů, např. Nejvyšší správní soud uvedený závěr vyslovil již v rozsudku ze dne 29. 3. 2004, č. j. 5 Azs 4/2004 - 49 (dostupném též na www.nssoud.cz), v němž je uvedeno, že: „Odmítání nástupu k výkonu základní vojenské služby, která je ve státě původu povinná, nelze bez dalšího považovat za důvod pro udělení azylu podle § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb.“ Odmítání vojenské služby tedy samo o sobě ještě odůvodněné obavy z pronásledování ve smyslu ust. § 12 písm. b) zákona o azylu nezakládá, a to ani v případě, že by její výkon byl spojen s rizikem účasti při bojových akcích ve válečném konfliktu.
30. O azylově relevantní důvod by se mohlo jednat např. v případě vymezeném v rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 19. 8. 1994, č. j. 6 A 509/94 - 27, kdy by se žalobce musel: „podílet se na bojových akcích, z hlediska přirozenoprávního mezinárodním společenstvím obecně odmítaných (jako např. genocida, etnické čistky, kruté vedení války proti civilnímu obyvatelstvu, vraždění zajatců ap.) a nikoli z pouhé averze k vojenské službě nebo ze strachu o život.“ Ze zpráv mezinárodních organizací a Ministerstva zahraničních věcí České republiky obstaraných žalovaným v průběhu správního řízení však nevyplývá, že by se takových činů regulérní armáda na Ukrajině dopouštěla.
31. Vzhledem ke všem uvedeným skutečnostem soud námitku žalobce obavy z nastoupení vojenské služby shledal nedůvodnou.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

32. K námitce žalobce ohledně neudělení doplňkové ochrany podle ust. § 14a zákona o azylu soud uvádí, že podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 5. 2013, č. j. 5 Azs 10/2012 – 68 (dostupný na www.nssoud.cz), „*je pro účely posouzení existence důvodů pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu rozhodující otázka, zda stěžovateli v případě jeho návratu na Ukrajinu brozí vážná újma. Proto je třeba zkoumat, zda vzhledem ke všem stěžovatelem uvedeným a zjištěným skutečnostem existuje „reálné nebezpečí“, že stěžovatel utrpí vážnou újmu.*“ V žalobou napadeném rozhodnutí se žalovaný zabýval z jakých důvodů žalobci mezinárodní ochranu podle ust. § 14a odst. 1 a § 14a odst. 2 nepřiznal, a to konkrétně na stranách 11 až 13 žalobou napadeného rozhodnutí. Žalovaný se podrobně zabýval otázkou, zda žalobci hrozí v případě návratu do vlasti nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání ve smyslu čl. 3 Úmluvy a dospěl k závěru, že žalobci reálné nebezpečí nehrozí. V této souvislosti soud považuje za stěžejní, že žalobce sám netvrdil žádné konkrétní skutečnosti, ze kterých by vyplývalo, že by v případě návratu do vlasti byl vystaven mučení nebo nelidskému či ponižujícímu zacházení, ale pouze tvrdil, že důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany je obava z potrestání a ohrožení života pro jeho výroky o politické situaci na Ukrajině, válečný konflikt panující v zemi původu a ekonomické důvody, pro které zemi původu v roce 2004 opustil. Dle soudu ze zpráv o Ukrajině, které jsou součástí správního spisu a které si žalovaný v předmětné věci vyžádal, je zřejmé, že žalobci v případě návratu na Ukrajinu nehrozí vážná újma uložením nebo vykonáním trestu smrti, a soud se s tímto jeho závěrem ztotožnil. Rovněž obavy vyjádřené žalobcem jsou založeny pouze na sdělení soukromé osoby a ze strany správních orgánů země původu nebyly vůči žalobci učiněny žádné oficiální kroky ze spojené s jeho údajnými výroky. Ze zpráv rovněž vyplývá, že státní správa Ukrajiny v západní části země, která je pod kontrolou vlády, funguje a je způsobilá poskytnout ochranu občanům ohroženým jednáním soukromých osob. Vzhledem k uvedeným okolnostem považuje soud námitku žalobce za nedůvodnou.
33. Ohledně ekonomické situace v zemi původu žalobce, která byla důvodem jeho odchodu z Ukrajiny v roce 2004, soud vycházel z bohaté judikatury Nejvyššího správního soudu (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 7. 2004, č. j. 5 Azs 105/2004 – 72 a ze dne 30. 10. 2003, č. j. 3 Azs 20/2003 – 43, oba dostupné na www.nssoud.cz), a zejména z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 8. 2007, č. j. 5 Azs 15/2007 – 79, který je dostupný na www.nssoud.cz, v němž je uvedeno, že: „*Obavy stěžovatele, že v případě návratu do vlasti bude nezaměstnaný, že bude pronásledován pro své (doposud neprojevené) politické přesvědčení, nelze považovat za hrozbu skutečného nebezpečí vážné újmy, jak je vymezena v § 14a zákona o azylu.*“ Nad rámec výše uvedeného k dané problematice soud poznamenává, že na možnost povolení k pobytu za účelem zaměstnání v České republice pamatuje zákon o pobytu cizinců. Ostatně sám žalobce o jeho udělení v minulosti žádal.
34. Lze proto uzavřít, že žalovaný postupoval v souladu s právními předpisy České republiky, nepřekročil svou pravomoc, dbal o dodržení zásady individuálního posouzení věci a legitimního očekávání. Jak soud uvedl výše, žalovaný v žalobou napadeném rozhodnutí podrobně rozvedl, z jakých důvodů žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany nevyhověl, jakož i z jakých podkladů při své úvaze vycházel.
35. Soud podotýká, že řízení o udělení azylu v žádném případě nesupluje pobytové řízení cizinců, opačný závěr by svědčil o obcházení zákona. Jak uvedl sám žalobce, na území Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

České republiky pobývá od roku 2004, přičemž o azyl požádal až za situace, kdy jí reálně hrozí, že bude muset v důsledku rozhodnutí o správním vyhoštění území České republiky opustit. K tomu soud podotýká, že žalobci nic nebrání v tom, aby za splnění podmínek stanovených zákonem o pobytu cizinců požádal po uložení zákazu pobytu o nové povolení pobytového statusu.

36. Soud k dané problematice konstatuje, že situaci, kterou si žalobce způsobil svým jednáním, nelze řešit pomocí mezinárodní ochrany – řízení o udělení azylu v žádném případě nesupluje pobytové řízení cizinců, opačný závěr by svědčil o obcházení zákona.
37. Soud tedy s ohledem na tyto skutečnosti dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji ve výroku ad I. rozsudku podle ust. § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
38. Současně s tím v souladu s ust. § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. ve výroku ad II. rozsudku nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce neměl ve věci úspěch a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v ust. § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem dne 23. dubna 2018

Mgr. Václav Trajer, v. r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

(K.ř.č. 1 - rozsudek)